

Vergaderjaar 2000–2001

27 774

Interdepartementaal Beleidsonderzoek: Bedrijfsvoering RIVM

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 mei 2001

1. Inleiding

Hierbij treft u aan de kabinetsreactie op het eindrapport van de interdepartementale werkgroep «Bedrijfsvoering RIVM». De interdepartementale werkgroep heeft in opdracht van het Kabinet onderzoek gedaan naar onder meer de volgende vragen:

- Welke taken en producten verzorgt het RIVM?
- Hoe moet de administratie worden aangepast om een resultaat gerichte sturing mogelijk te maken?
- Is het daartoe nodig om de bedrijfsvoering te baseren op een baten-lastenstelsel?
- Is verzelfstandiging in de vorm van een agentschap (of anderszins) wenselijk?
- Zo ja, op welke termijn kan aan de daarbij behorende randvoorwaarden worden voldaan?

Hiertoe kreeg de werkgroep de opdracht om een verkenning te maken van de interne en externe (door de departementen VWS, VROM en LNV) sturing van het RIVM op output en doelmatigheid, van het meten van de producten en van de toepassing van het baten/lastenstelsel. Hierbij werd de werkgroep geacht aandacht te besteden aan het waarborgen van de onafhankelijkheid van de planbureau functie, die ten behoeve van VROM (milieu) en LNV (natuur) wordt uitgeoefend. Aan de hand van de aandachtspunten bij de vorming van agentschappen (zoals beschreven in de notitie «Aansturing op resultaat») is een verkenning gemaakt van knelpunten en oplossingen.

Tevens is aan de werkgroep IBO RIVM verzocht om in het kader van het MDW-traject te onderzoeken of het concept van concessieverlening van toepassing zou kunnen zijn bij de opdrachtverlening aan het RIVM.

In de IBO-rapportage¹ wordt ingegaan op de vraag aan welke voorwaarden moet worden voldaan om sturing op resultaat te realiseren. Daarmee staan de sturingsrelaties en de instrumenten voor sturing in deze rapportage centraal.

Er kan een onderscheid gemaakt worden in de externe en interne aansturing van het RIVM.

Daarnaast is in de externe aansturing sprake van twee perspectieven, namelijk de aansturing vanuit de ministeriële verantwoordelijkheid als eigenaar van het instituut, en vanuit de ministeriële verantwoordelijkheid als opdrachtgever van het instituut. De eerste verantwoordelijkheid berust bij mij, de tweede verantwoordelijkheid berust bij de ministers van VWS, VROM en LNV, als primaire opdrachtgevers van het instituut.

Vanuit deze karakterisering maak ik in deze reactie op de IBO-rapportage een onderscheid in drie onderdelen, die ik na een korte schets van het RIVM, afzonderlijk zal toelichten:

- de eigenaarsrelatie met het RIVM;
- de relatie opdrachtgever – RIVM ;
- de interne aansturing/bedrijfsvoering van het RIVM.

Daarnaast ga ik in deze reactie in op de aanbevelingen over eventuele concessieverlening in relatie tot het RIVM en het voorgestelde tijdpad naar omvorming van het RIVM tot agentschap.

Met mijn collega's van VROM, LNV en Financiën acht ik de aanbevelingen van de werkgroep IBO RIVM uitstekende uitgangspunten voor het traject van omvorming van het RIVM tot agentschap. De voornemens die ik hierna formuleer volgen dan ook de aanbevelingen die in de IBO-rapportage zijn opgenomen. Ik heb met mijn collega's van Financiën en Economische Zaken overeenstemming over dit standpunt.

2. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Het RIVM is een belangrijk, integrerend kennis- en expertisecentrum dat onderzoek uitvoert ten behoeve van de overheid op het gebied van volksgezondheid, milieu en natuur. Voor milieu en natuur vervult het RIVM een wettelijke planbureaufunctie. De kerntaken zijn conform de Wet op het RIVM (1997):

- Onderzoek verrichten, dat is gericht op ondersteuning van de beleidsontwikkeling en de uitoefening van toezicht op het terrein van de volksgezondheid en het milieu;
- Periodiek te rapporteren over de toestand en de toekomstige ontwikkeling van de volksgezondheid en het milieu;
- Andere door Onze Minister op te dragen werkzaamheden uit te voeren.

Opdrachtgevers voor deze kerntaken zijn het ministerie van VWS (Volksgezondheid), van VROM (Milieu) en sinds 1997 ook van LNV (ten behoeve van de wettelijke Natuurplanbureaufunctie).

Het RIVM is dienstonderdeel van het ministerie van VWS.

In de Wet op het RIVM is onder meer de professionele autonomie van het instituut geregeld. In het kader van zijn planbureautaken ondersteunt het RIVM (inter)departementale besluitvormingsprocessen door het leveren van wetenschappelijke informatie en inzichten die van belang zijn voor maatschappelijke afwegingen.

Daarnaast kan het RIVM, indien nodig, bijvoorbeeld bij calamiteiten binnen korte tijd operationeel zijn om metingen en onderzoek uit te voeren, die uit het oogpunt van gezondheids- en milieubescherming noodzakelijk zijn. Ook bij de ondersteuning van de departementale opdrachtgevers bij beleidsvoorbereiding en -ontwikkeling, bij de uitvoe-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

ring van wet- en regelgeving alsmede bij toezicht en handhaving kan het RIVM flexibel op veranderende vraagstellingen inspelen.

Bij het RIVM zijn in totaal circa 1600 medewerkers (1400 fulltime-equivalenten) werkzaam. De financiering van het RIVM is opgenomen in de VWS-begroting onder een apart artikel. De uitgavenbegroting omvat ruim f 300 mln, waarvan ongeveer 50% personele kosten. Het RIVM kent een taakstellende middelenbegroting (begrote inkomsten) van ongeveer f 150 mln, waarvan circa f 75 mln een bijdrage is vanuit VROM voor het milieuonderzoek. VROM heeft deze bijdrage in zijn begroting apart zichtbaar gemaakt.

3. De eigenaarsrelatie

Kenmerken eigenaarsrelatie

Het RIVM is dienstonderdeel van het ministerie van VWS. De eigenaarsrol valt daarmee formeel onder mijn verantwoordelijkheid. De eigenaarsrelatie heeft betrekking op de beheersmatige aansturing van het RIVM. Het IBO-rapport heeft duidelijk gemaakt dat het daarbij gaat om de verantwoordelijkheid voor de existentie, de missie en de strategie van het RIVM als organisatieonderdeel van de Rijksoverheid. Elementen daarbij zijn het bewaken van de identiteit van het RIVM als zelfstandig organisatieonderdeel van het ministerie van VWS, met een zelfstandige bedrijfsvoering, het optimaliseren van de bedrijfsvoering en de continuïteit van het instituut en de financiële stabiliteit van de organisatie.

Gesignaleerde knelpunten in de aansturing via de eigenaarsrelatie

De werkgroep IBO constateert:

- Het ministerie van VWS heeft moeite om in de sturing van het RIVM een scheiding aan te brengen tussen de rol van eigenaar en de rol van opdrachtgever, terwijl deze rollen in bepaalde opzichten essentieel verschillen. Belangrijkste verschil is dat als eigenaar het departement de continuïteit van het RIVM als instituut voorop stelt, terwijl als opdrachtgever het departement een maximaal resultaat tegen zo min mogelijk kosten wil. Met name in de besluitvorming binnen het departement over de financiering van het RIVM lopen beide perspectieven door elkaar.
- De invulling van de eigenaarsrol is voornamelijk beperkt gebleven tot een financiële relatie.

Voornemens

Ik onderschrijf de conclusies en de daaraan verbonden aanbevelingen uit de IBO-rapportage ten aanzien van de gewenste situatie rond de eigenaarsrelatie:

- Ik acht het van belang om zoveel mogelijk een duidelijke scheiding tussen eigenaars- en opdrachtgeversrol binnen VWS te realiseren door deze rollen binnen het departement in verschillende functies onder te brengen. De eigenaarsrol zal ik binnen mijn departement neerleggen bij de Secretaris-Generaal, die in principe geen opdrachtgeversrol zal vervullen.
- Een dergelijke scheiding zal ook tot uiting komen in de samenstelling van de stuurgroep RIVM, waarin de betrokken departementen vertegenwoordigd zijn. Ik zal de stuurgroep in overleg met de andere betrokken departementen omvormen tot een overleg tussen de formele eigenaar (VWS) en de meest betrokken departementen met het oog op de aansturing vanuit de eigenaarsrol. Hierbij merk ik op dat formeel alleen het departement VWS als eigenaar kan optreden: inter-

departementale ministeriële verantwoordelijkheid voor de eigenaarsrol is geen optie. Het is echter gewenst om formeel de andere departementen bij de missie, strategie en continuïteit te betrekken door overleg tussen SG's van betrokken departementen in de stuurgroep RIVM.

- Ik acht een versterking en meer strategische invulling van de rol van mijn departement als eigenaar gewenst. Dit houdt in dat de huidige, met name financiële, relatie verbreed zal worden naar alle aspecten van het beheer van het instituut en de continuïteit op de langere termijn. Hiermee worden missie, strategie en daarmee het strategisch onderzoek van het RIVM sterker dan nu het geval is, onderdeel van de aansturing in de eigenaarsrelatie. Bij het vaststellen van de strategie van het RIVM zal ik erop toe zien dat rekening wordt gehouden met de te verwachten ontwikkelingen in de taken, die door de opdrachtgevende departementen aan het RIVM worden opgedragen.
- Na overleg met de betrokken departementen zal mijn departement als eigenaar de tarieven vaststellen, die het RIVM in rekening brengt bij de opdrachtgevers. In de tarieven zullen in principe de integrale kosten, inclusief die van het strategisch onderzoek, verwerkt worden. In dat kader zal een op het RIVM toegesneden kostprijsstelsel ontwikkeld worden.
- Ook zal ik bevorderen dat periodiek een bedrijfsvoeringsonderzoek uitgevoerd wordt, opdat toezicht kan worden gehouden op een efficiënte bedrijfsvoering. De beoogde efficiëntie zal tot uiting moeten komen in een redelijke hoogte van de tarieven.
- In overleg met de Commissie van Toezicht RIVM zullen taken en verantwoordelijkheden van deze commissie sterker dan nu het geval is, geformuleerd worden in relatie tot de verantwoordelijkheid van de eigenaar. Ik onderschrijf de aanbeveling van de werkgroep IBO RIVM dat het gewenst is om deze commissie aan mij als eigenaar te laten rapporteren over de wetenschappelijke kwaliteit van het RIVM, en specifiek van het strategisch onderzoek.

4. De relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

Kenmerken van de opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie

De opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie heeft betrekking op de inhoudelijke aansturing van het RIVM. Daarbij gaat het om de afspraken over de taken van het RIVM en de verantwoordelijkheden, die de opdrachtgever binnen die taken bij het RIVM wenst neer te leggen; de verantwoordelijkheden van de opdrachtgever om bij te dragen aan een goede taakuitvoering door het RIVM; het binnen de taken formuleren van de gewenste output aan de hand van een heldere vraagstelling van de opdrachtgever; de periodieke rapportage van het RIVM over het lopende onderzoek en de eventuele bijstelling daarvan; het beoordelen van de geleverde output; het vaststellen van de eventuele gevolgen indien de geleverde output niet aan de afgesproken criteria voldoet; en tenslotte – meer algemeen – het overeenkomen van een werkwijze, die bijdraagt aan een zakelijke omgang tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Gesignaleerde knelpunten in de opdrachtgeversrelatie

De werkgroep IBO RIVM constateert in de huidige opdrachtgeversrelaties een aantal knelpunten:

- De aansturing per departement is verschillend.
- De aansturing is onvoldoende gedifferentieerd naar taak, terwijl taken zeer verschillend van karakter zijn.
- Er is op een aantal gebieden sprake van onheldere formuleringen van de taken van het RIVM en daarmee samenhangend een spanning

tussen het (kennis-)aanbod van het RIVM en de vraag vanuit mijn departement en dat van VROM.

- De opdrachtgevers ervaren onvoldoende inzicht in de relatie tussen de verleende diensten en de middelen die daarvoor aan het RIVM ter beschikking worden gesteld. Hierdoor is vanuit de optiek van de opdrachtgever sprake van ontoereikende waarborgen voor efficiëntie en effectieve inzet middelen.
- Er is sprake van een programmatische spanning in de aansturing van het DLO-onderzoek, benodigd voor de uitvoering van de Natuurplanbureau functie. Oorzaak is het feit dat de integrerende functie van het Natuurplanbureau bij het RIVM is geplaatst en het onderliggende onderzoek rechtstreeks wordt aangestuurd door LNV.

Voornemens

Ik neem de conclusies en aanbevelingen uit de IBO-rapportage over de opdrachtgever- opdrachtnemerrelatie over. De essentie daarvan is dat in de toekomst een aansturing op resultaat gaat plaatsvinden.

- Het is gewenst om een onderscheid te maken in een tweetal niveaus in de opdrachtverlening. Op een meer abstract niveau zullen afspraken op langere termijn worden gemaakt over de vervulling van taken voor de respectievelijke opdrachtgevers en de bijbehorende financiering. De werkgroep IBO spreekt hier van het zogenaamde «tactisch niveau». Jaarlijks zullen op basis van kennisvragen van de opdrachtgevende departementen afspraken worden gemaakt over de levering van concrete diensten en producten. De werkgroep IBO noemt dit het operationele niveau.
- Aansturing op resultaat houdt in dat de opdrachtgever en de opdrachtnemer vooraf afspraken maken over de kwaliteit, de tijdigheid en de kosten van de producten en diensten van het RIVM. Over deze aspecten legt het RIVM achteraf verantwoording af. Deze aansturing vindt plaats tot op het niveau van individuele projecten, maar binnen het kader dat afgesproken is op het eerder genoemde tactische niveau. Hierbij dient de flexibiliteit van het RIVM om in te springen op actuele vraagstellingen van de betrokken departementen voldoende verzekerd te blijven. De kosten worden mede afgeleid van de – door mijn departement als eigenaar vastgestelde – integrale uurtarieven.
- Ik acht het daarbij noodzakelijk dat de opdrachtgevende departementen en het RIVM op het tactische niveau zo spoedig mogelijk afspraken maken over de taken die het RIVM worden opgedragen. Op het operationele niveau zal ik bevorderen dat vanaf 2002 de opdrachtgevende departementen jaarlijks duidelijkere vraagstellingen (kennisvragen) formuleren, waarmee het RIVM in de gelegenheid wordt geboden om goed in te spelen op de vragen van de opdrachtgevers.
- Om enerzijds meer uniformiteit tussen de opdrachtgevers te realiseren, en anderzijds meer rekening te houden met de verschillen in de aard van de opdrachten die de betrokken departementen aan het RIVM verstrekken, zal een drietal soorten sturingsafspraken worden uitgewerkt. Deze sturingsafspraken hebben betrekking op de taakinhoud, het bijbehorende budget, toedeling van de verantwoordelijkheden tussen opdrachtgever en opdrachtnemer en afspraken over de wijze van verantwoording. Ik volg hierbij het advies van de werkgroep IBO RIVM om een onderscheid te maken in:
 - wettelijke taken met een autonome invulling door het RIVM (planbureau functies en Volksgezondheid Toekomst Verkenningen);
 - permanente opdrachten, waarbij sprake is van afspraken over taken op langere termijn, maar waarbij jaarlijks afspraken worden gemaakt over de te leveren producten en diensten binnen deze taken;

- incidentele opdrachten, die eenmalig verstrekt kunnen worden aan het RIVM, maar eventueel ook aan een andere organisatie.
- De huidige activiteiten van het RIVM zullen ieder aan één van deze categorieën worden toegedeeld en de aansturing zal daaraan worden aangepast. In lijn met het voornemen om het RIVM als baten-lastendienst binnen de rijksoverheid te houden, ligt het voor de hand om het grootste deel van de activiteiten onder te brengen in de categorieën «wettelijke taken met autonome invulling» en «permanente opdrachten».
- Ik zal bevorderen dat in de relatie tussen opdrachtgevers en het RIVM aan beide kanten heldere aansturing- en coördinatielijnen aanwezig zijn, zodanig dat over-en-weer duidelijk aanspreekpunten aanwezig zijn. Het voorstel van de Directeur-Generaal RIVM inzake de wijziging van de topstructuur van het instituut zal ik mede beoordelen in het licht van de vraag of die wijziging een bijdrage levert aan dergelijke aanspreekpunten bij het RIVM.
 - In de relatie tussen opdrachtgevers en RIVM zullen prikkels worden ingebouwd, die ertoe bijdragen dat beide partijen op een voldoende zakelijke manier met elkaar omgaan.

5. Interne sturing/bedrijfsvoering RIVM

Gesignaleerde knelpunten in de interne aansturing/bedrijfsvoering RIVM

De werkgroep IBO RIVM constateert op hoofdlijnen de volgende knelpunten:

- Spanning in de interne sturing van het RIVM zelf als gevolg van verschillen in de aansturing door de verschillende departementen.
- A-symmetrie in de interne sturing van het RIVM tussen het onderzoek in opdracht van VROM (milieuonderzoek) en dat van VWS (volksgezondheidsonderzoek). In het milieuonderzoek heeft het RIVM steeds meer te maken met een samenhangende sturing op zowel de relevantie voor de opdrachtgever als de kosten daarvan, terwijl in het volksgezondheidsonderzoek deze samenhang nog maar beperkt aan de orde is.

Voornemens

Ik volg de aanbevelingen van de werkgroep IBO RIVM. Dit houdt in:

- De inrichting van de interne sturing van het RIVM dient logisch aan te sluiten bij de vormgeving van de externe sturing.
- Zo acht ik het van belang dat ook binnen het RIVM een systematisch onderscheid gemaakt wordt tussen de verantwoordelijkheden die voortvloeien uit het behoud van de continuïteit van het instituut als geheel (vergelijk de eigenaarsfunctie) enerzijds en de verantwoordelijkheid om zo optimaal mogelijk in te spelen op de opdrachtverlening (vergelijk de opdrachtgeversfunctie) anderzijds. Overigens komen bij de Directeur-Generaal RIVM de interne eigenaars- en opdrachtgeversverantwoordelijkheden samen.
- Daarbij verdient de versterking van de «account»-functie met name met betrekking tot het volksgezondheidsonderzoek binnen het RIVM specifiek aandacht. Versterking van deze functie zal bijdragen aan de klantgerichtheid van het instituut.
- Daarnaast zal de interne bedrijfsvoering zodanig moeten worden vormgegeven dat de kosten toegerekend kunnen worden naar de onderzoeksactiviteiten. Op de essentiële niveaus binnen de organisatie zal het management integraal op output en kosten moeten gaan sturen. Dit zal intern en extern bijdragen aan de transparantie in de kosten voor de afzonderlijke opdrachtgevers.

6. Batenlastenstelsel en de mate van verzelfstandiging

Knelpunten van het kas-verplichtingenstelsel

De werkgroep IBO heeft beoordeeld of het realiseren van de gewenste sturing op resultaat gebaat is bij invoering van een baten-lastenstelsel en zo ja, in welke mate van verzelfstandiging dit zou moeten gebeuren.

De werkgroep meent dat handhaving van het kas-verplichtingenstelsel als financieel stelsel voor het RIVM een goede invulling van het geschetste sturingsmodel met «eigenaar» en «opdrachtgever» zou bemoeilijken:

- Het kas-verplichtingenstelsel is niet gebaseerd op het toerekenen van kosten aan activiteiten. Daardoor bestaat er geen inzicht in de kosten van de activiteiten. Het RIVM heeft het inzicht in de kosten (en opbrengsten) van activiteiten nodig om de interne bedrijfsmatige sturing vorm te kunnen geven. De opdrachtgevers hebben dat inzicht nodig om in de sturing van het RIVM «aansturen op resultaat» mogelijk te maken door in hun sturing output en kosten van de activiteiten te betrekken.
- Het kas-verplichtingen stelsel geeft bovendien geen inzicht in het «vermogen» (balans) van het RIVM en daarmee ontbreekt het de eigenaar aan een belangrijk instrument om de financiële stabiliteit en continuïteit van het RIVM te kunnen bewaken.

Voornemens

- Ik deel de mening van de werkgroep IBO dat het RIVM dient te worden verzelfstandigd als baten-lastendienst. De aanbevelingen die de werkgroep doet wijzen in zijn totaliteit naar een dergelijke oplossing.
- Ook ben ik het met de werkgroep IBO eens dat de uitgevoerde analyse niet op een noodzaak wijst om het RIVM als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) te positioneren. De argumentatie die de werkgroep geeft voor juist de agentschapsvorm is mijns inziens valide. In de eerste plaats borgt de Wet op het RIVM de onafhankelijke positie van het RIVM ten opzichte van de opdrachtgevende departementen. In de tweede plaats wordt door politiek en maatschappij de onafhankelijke positie van het RIVM op dit moment niet betwist. In de derde plaats is de onafhankelijkheid van het RIVM – te samen met de andere planbureaus – beschreven in het «protocol voor de planbureaus», dat eerder door de Ministerraad is vastgesteld.

7. Concessieverlening

Achtergrond

In het rapport «Concessies en Aanbestedingen» (Ministerie van Economische Zaken, augustus 2000) is rijksbreed een aantal publieke taken geïnventariseerd dat in aanmerking komt voor uitbesteding aan de private sector door concessieverlening. Ook het RIVM is hiervoor geselecteerd. Het kabinet heeft besloten om aan de IBO-werkgroep te vragen ook een beoordeling te geven van de relevantie van de modaliteit van concessieverlening op het terrein, waarop de taken van het RIVM zich afspelen.

Conclusies werkgroep IBO RIVM

De werkgroep IBO RIVM trekt op hoofdlijnen de volgende conclusies:

- Er is sprake van taken, die een grote mate van beleidsnabijheid vergen, met name waar het de planbureaus betreft.
- De taken leveren producten en diensten op die door de overheid zelf gebruikt worden.

- toetsing van de kwaliteit van de producten en diensten zal niet verbeteren door concessieverlening.
- Aparte uitbesteding van delen van taken leidt tot synergieverlies en meerkosten.

Reactie

Ik onderschrijf de conclusie van de werkgroep IBO RIVM dat in het algemeen de taken RIVM niet voor concessieverlening in aanmerking komen. Vanwege de sterke relatie van de taken die het RIVM uitvoert met de beleidsvorming en omdat de producten en diensten aan de rijksoverheid zelf geleverd worden, is concessieverlening niet gewenst. Een belangrijke overweging is daarbij dat bij concessieverlening uitbesteding van de werkzaamheden aan marktpartijen voor bijvoorbeeld de inspecties tot belangenverstremming zou kunnen leiden.

Dit laat onverlet dat de opdrachtgevers en het RIVM zelf – in het kader van zijn bedrijfsvoering – steeds alert dienen te zijn op de mogelijkheid dat uitbesteding van bepaalde activiteiten uit doelmatigheidsoverwegingen de voorkeur verdient.

8. Traject naar omvorming RIVM tot agentschap

De werkgroep IBO RIVM heeft een aanbeveling gegeven voor de fasering en snelheid waarmee het traject van omvorming van het RIVM tot agentschap zou moeten plaatsvinden. Het tijdspad is gericht op invoering van het baten-lastensysteem per 1-1-2004, waarbij getracht wordt om een jaar proef te draaien.

Ik onderschrijf de opvatting van de werkgroep dat een dergelijk proces zo snel mogelijk moet worden doorlopen. Wel staat uiteraard voor op dat het RIVM tegemoet moet kunnen komen aan de instellingsvoorwaarden die aan agentschappen worden gesteld. In dat verband heeft het financieel beheer specifieke aandacht. Mijn waarneming is dat het RIVM, met resultaat, veel inspanningen pleegt om het financieel beheer op orde te krijgen. Het instellen van de functie van Directeur Bedrijfsvoering is daarbij een belangrijke stap. Het financieel beheer en het opbouwen van expertise op het gebied van de baten-lastensystematiek binnen het RIVM zal hoge prioriteit krijgen.

De haalbaarheid van het door de werkgroep IBO uitgezette traject is ook afhankelijk van de voortgang m.b.t. een aantal andere werkzaamheden, zoals het afronden van de discussie over de RIVM-taken, het opzetten van een bekostigingssysteem, het formuleren van kennisvragen, interne afstemming bij de opdrachtgevers e.d. Ik zal het kabinet en de Tweede Kamer via de door de werkgroep IBO voorgestelde rapportages en tijdschema van de voortgang op de hoogte houden.

Tot slot neem ik graag de aanbeveling van de werkgroep over om het komende traject naar omvorming tot agentschap een stevige interdepartementale basis te geven. Inmiddels is een interdepartementale werkgroep in het leven geroepen onder leiding van de plaatsvervangend Secretaris-Generaal van mijn departement. In deze werkgroep zullen naast mijn departement en het RIVM, ook de ministeries van VROM, LNV en Financiën zitting hebben.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eilers